

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben egy hónapra 1 kor., negyedévre 3, fél évre 6, egész évre 12 kor.
 Vidéken: egy hónapra 1 kor., 20 fill., 1/4 évre 3 kor. 60 fill., 1/2 évre 7 kor., 1 évre 14 kor.
 Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).

Felelős szerkesztő:
BARTÓK LAJOS.
 Kiadótulajdonos:
WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11—13.
 Apró hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill.
 Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

A reménység napja.

Elhunyt szeretteink sirját gyászba borultán s a fájdalom égő könyeit hullatva látogatjuk, mert a rideg hantok csupán bánatot, csakis kárpótolhatlan veszteségünket jelentik.

Ünnepi érzésekkel eltelve, honfiúi zsoltárokat és dicsőítő szónoklatokat hangoztatva vonulunk a nagyok sirjaihoz, mert az ő életök a nemzet nagyságát gyarapította, dicsőítetteik mindnyájunk közkincsét, mindnyájunk dus örökségét képezik.

Minél több a halott, kikről halottak estéjén lelkesedve és büszkén emlékezhetünk meg, annál biztosabban remélhetjük mindennek feltámadását, a mi nagy és dicső; a közéletnek minél nagyobb és fényesebb alakjait ragadta el az elmulás rideg törvénye, annál erősebb reménye vigasztal annak, hogy a haza — melynek éltek — örökké megmarad, hogy a nagy tettek, melyeket alkottak, a nagy eszmék, melyekért küzdöttek, hevültek, tökéletes diadalmukat érik meg a jövőben.

Mig a nemzet nem feledkezik meg dicső halottairól, méltó

is azokra, mert tanubizonyságát adja az eszmékhez való törhetlen hűségének. Minél mélyebben érez a nemzet ifjúsága a megkoszorozott sírok mellett, minél őszintébb lélekkel áldoz a sirba szállt halhatatlanok emlékének, annál biztosabban hiszszük, hogy egykoron ez a lelkes, ez a kegyeletes nemzedék valósítja meg a nagy elődök fényes álmait, dicső törekvéseit.

És meg is jelent a sírok-nál ifju és agg, hogy a szentelt hantoknál dicsőítse az államférfiu bölcsességét, a nagy jellem ragyogó tisztaságát, a tudós, a költő, a művész lángelméjét, oda sereglének, hálát mondván Istennek, hogy a miénknek mondhattuk őket, esdve szellemökhöz, hogy jövőre is vezérelnek a nemzedékeket.

Megvigasztalódva térünk vissza a temetőből, mert szellemeikkel érintkeztünk, mert a halottak bizalommal töltöttek el az élők iránt. Közlebb éreztük a feltámadást, mint a halált, a halottak estéje a reménység napjává lön, a melynek fénye ragyogjon örökké a haza fölött!

Az ország minden részéből érkezők hirtelen a halottak estéjének kegyeletes megünnepléséről. Természetes, hogy Budapesten folyt le az a legtöbb főnyel, itt pedig a kerepesi-uti temetőben, a nemzet legtöbb nagy halottjának a pihenő helyén. Az est ünnepi mozzanataira vonatkozó tudósításaink itt következnek:

A kerepesi-uti temetőben.

A kerepesi-uti temetőben emberember hátán tolongott.

A főkapitányság a rend fentartására széleskörű intézkedéseket tett. Sajó Sándor rendőrkapitány és Bockelberg felügyelő vezetésével nyolczvan gyalogos és huszonnégy lovasrendőr vonult ki, de még e nagy kirendeltség is nehezen tudta fentartani a rendet. Kivonultak az önkéntes mentők is, de délelőtt nem akadt dolguk.

A temető már két nap óta ünnepi díszet öltött. Elhunyt nagyjaink sirjait a hatóságok pazarul fölékesítették, de az egyes uri családok is nagy fényvel díszítették elhunytaik pihenőhelyét. *Deák* Ferencz mauzóleuma délszaki növényekkel van tele, a melyek közül viaszgyertyák halvány fényében érdekesen vált ki a haza bölcsének fehér márvány szarkofágja. Valóságos pálmaliget övezte *Kossuth* Lajos sirját, melyre az első koszorut *Kossuth* Ferencz tette le. Szalagján ez a fölírás: „Felejthetetlen halottunknak — *Kossuth* Ferencz és *Lajos Tódor*.” Koszorut tett a sirra az országos függetlenségi és 48-as párt, a *Kossuth* Lajos női kör, a tudományegyetemi és főiskolai ifjuság s számos testület. De ezenki-

vül kegyeletes honleányok tömérdek bokrétát és babérágat helyeztek a sirra.

Bathány Lajos gróf, a vértanu miniszterelnök mauzóleumát fekete gyászlepel borította. A lépcsőzetten babérfák virítottak, míg az oromzaton kandeláberek égtek.

Pompásan volt ékesítve koszorúkkal, virágokkal, szalagokkal az *Irányi* Dániel, *Klapka* György, *Helpy* Ignác, *Trefort* Ágost, *Arany* János, *Szabóky* Adolf, *Erkel* Sándor, *Jókainé-Laborfalvy* Róza, *Táncsics* Mihály, *Röck* Szilárd, *Ráth* Károly, *Kammermayer* Károly, *Szilágyi* Sándor, *Gerlóczy* Károly, *Paulay* Ede, *Vörösmarty* Mihály, *Munkácsy* Mihály és több más jelesünk sirja.

A kerepesi-uti temetőbe délelőtt számos testület vonult ki, hogy a nemzet elhunyt nagy férfainak sirjánál lerójják a kegyelet adóját. Először mentek ki az egyetemi hallgatók, majd a függetlenségi és 48-as párti képviselők, a *Kossuth* Lajos női kör tagjai, a Vígyszínház színésziskolájának növendékei s a különböző egyesületek.

Az egyetemi ifjak kegyelete.

Reggel 8 óra után kezdtek az egyetemi ifjak gyülekezni az *Egyetem téren*, hogy kizarándokoljanak a *kerepesi-temetőbe* elhunyt nagyjaink sirjaihoz. Pontban 9 órakor tömött, zárt sorokban, a legnagyobb rendben, az *Egyetemi Kör* szűzmáriás zászlaja alatt megindult az ifjuság hatalmas tömege. A műegyetem előtt a *technikusok*, a *Rottenbiller-utczánál* pedig az *állatorvostanhallgatók* csatlakoztak zászlóik

A „MAGYARSÁG” TARCZAJA.

Az apród.

(Mese).

Catulle Mendés után.

Hol volt, hol nem volt, volt egy szépséges királykisasszony. Az arca olyan fehér volt, mint a frissen esett hó, ajkai olyan pirosak voltak, mint a frissen nyíló rózsák s a haja olyan fekete volt, mint a legfeketébb kőszén. És ez a szépséges királykisasszony a legcsodálatosabb teremtmény volt az egész világon. Csakis a külsejében hasonlított a többi emberekhez. A mikor megszületett, három tündér jelent meg a bölcsőjénél. Az egyik szépséggel ajándékozta meg, a második azt kívánta neki, hogy olyan hideg és kegyetlen legyen szive, mint a kőszikla. A harmadik tündér pedig így szólt:

— Meg akarlak különböztetni a többi közönséges emberektől és azért ne táplálkozzál azzal, a mi-

vel ők táplálkoznak. Legyen táplálékod a mező vagy erdő virága. Ezeknek mézét szívd magadba, szebb és tökéletesebb leszel, mint a többi emberek.

Azóta sok-sok esztendő telt el. A csecsemő leánya szép hajadonná serdült. Az erdő és mező virágiból táplálkozott s olyan szép lett tőlk, mint a föld egyetlenegy leánya sem. De azért a tündérek kívánsága még sem volt áldás a királyra és az országra. Mert a milyen szép volt a királykisasszony, olyan kegyetlen és hideg volt szívében. Kemény szíve nem esett meg a nyomorultakon és a szenvedőkön és nem volt az országban senki, a ki szerette volna a gögös királyleányt.

A királykisasszony gögje és hidegsége leginkább bántotta az öreg királyt. Több mint hatvan esztendő volt már s ifjabb vállakra szertette volna rakni a kormányzás és az uralkodás terheit. Kérőkben nem is volt hiány. Messze földről jöttek a daliás leventék, a kik első látásra megszerették a ragyogó szépségű

királykisasszonyt. De hiába lobogott a láng az ő könnyen gyuló szívében, a királyleány hideg és érzéketlen maradt.

Egyszer azután nagy csapás látogatta meg az egész országot. Száraz, fojtó déli szél kerekedett az egész országban és elhervasztott minden fűvet és virágot. A merre csak járt a szél, fű és virág elvesztette a színét, a szép zöld szín csunya sárgára vált, a virág lehullt a száráról és a kegyetlen szél a szárnyaira vette és vitte magával. Egy pár nap alatt az egész környék elpusztult, valóságos homokszavattá változott s a megmaradt fák mint szomorú őrszemek állottak a tengerpusztaság elszórt pontjain. Igazán sirva fakadhatott az ember, a mikor ezt a kegyetlen pusztítást meglátta.

Hát még a királyi palotában mekkora volt a rémület, a mikor látniok kellett, miképpen alszik el az egész viruló természet a hervasztó szél fuvalma alatt.

Ez az Isten csapása leginkább a királykisasszonyt sújtotta. Hiszen

ha erdőről, mezőről s a palota kertjéből kipusztul a virág, akkor a királykisasszonynak nem lesz miből táplálkoznia s egypár nap múlva az éhhalál fenyegeti. Pedig a kegyetlen széljárás a palota kertjét sem kímélte meg. Az árnyas, virágágyakkal himzett csodakert is egészen odavolt. Még a madarak is odahagyták a lombtalanná vált fákat és bokrokat és minden oly szomorú lett a királyi palota körül.

A királykisasszony már szenvedni kezdett az éhségtől. Arca még fehérebbre vált, mint volt annakelőtte; szemeiből kiveszett az élénk ragyogás, járása elvesztette ruganyosságát s piros ajkai megfakultak.

A király, a kinek képeire újabb barázdákat szántott az apai és uralkodói gond, megrémülve hívta össze legvénebb és legbölcsebb tanácsosait. Reszkető hangon kérdezte meg tőlük, mitévő legyen, hogy egyetlen bálványozott gyermekének életét megmentse. Mert iszonyu látvány az a szerető apának, a mikor gyermeke szemeláttára fogy és halványul napról-napra. Mit ér a korona,

alatt az egyetemi ifjakhoz. A menet a legnagyobb rendben ért ki a temetőbe.

Deák Ferencz mauzóleumánál az Egyetemi Kör elnöke, ifj. *apsai Mihályi Péter* állott fel diszmagyarban és szép beszéd kíséretében tette le az ifjuság koszoruját a haza bölcsének sírjára. Beszédét a következő szavakkal végezte:

„Mi — a budapesti egyetemi ifjuság — eljöttünk ide, hogy áldozva, nagy szellem, a Te emlékednek, meghódoljunk előtéd. Midőn leteszem e koszorut sírodra a budapesti egyetemi ifjuság nevében, mint jelét a szeretetnek, kegyeletnek és dicső emléked iránt soha meg nem szűnő tiszteletnek, kérlek, fogadd hódolatunk kegyesen és légy vezérlő csillagunk, vezess kötetmeink teljesítésének nehéz útján, mi követünk bátran, mert a Te utad az egyedüli igaz út!”

Innen *Kossuth* sírjához akartak menni, azonban a sír környékét ellepő óriási tömegtől ekkor még a közelébe sem férkőzhettek a sírnak és így a Deák-mauzóleum környékén levő sírokra tették le előbb koszorúikat.

Erkel Ferencz sírjánál Bóta Szilád mondott lelkes beszédet, utána *Klapka* sírjára Kenedy László, *Vörösmarty* Mihály sírjára Euday Ferencz és *Kerkapoly* Károly egyetemi tanár sírjára Marschan Géza letették az ifjuság koszoruját. Most birtak csak *Kossuth* sírjához odaférközni.

Itt *Bénárd* Ágost egyetemi kör elnök mondott lelkes hangú és tartalmas beszédet.

„Idegenben halt meg — mondá a szónok — s az édes haza földje már csak a testét fogadhatta magába. Ez is drága nekünk, de még drágább szellem, mely örökké élni fog közöttünk; nevét hálaaval emlegetjük!”

Munkácsy Mihály sírjánál Korányi Károly szép szavakkal változta a nagy mesternek érdemeit nemcsak hazánk, hanem az egész világ művészetében.

Ezek után még a következő síroknál tartottak gyászbeszédet az egyetemi ifjuság részéről:

Arany János sírjánál Miklós Elemér b. h., *Baththyány* Lajos gr. sírjánál Ramberger Géza m. h., *Csányi* László sírjánál ifj. Csiky Kálmán j. h., *Csiky* Gergely sírjánál Samu János b. h.,

Czuczor Gergely sírjánál Szende Károly á. o. h., *Erkel* Sándor sírjánál Nagy József j. h., *Forinyák* Géza sírjánál Kéty Endre j. h., *Woroniewszky* Miczisláv sírjánál Kerner Zoltán, *Garay* János sírjánál T. Bárány Géza m. h., *Irányi* Dániel sírjánál Rótlaky Ferencz á. o. h., *Kiföldy* Károly sírjánál Ágner Lajos b. h., *Trefort* Ágoston sírjánál ifj. Bisothka Gábor m. h., a *Vértanúk* sírjánál Horváth József á. o. h.

Az egyes *akadémiák* és *főiskolák* részéről koszorut helyeztek még el:

A *joghallgatók* részéről: *Apáthy* Péter sírjánál Jahl Rezső, *Konk* Sándor sírjánál Németh Arthur, *Pauler* Tivadar sírjánál Rosenfeld József, *Schnierer* Aladár sírjánál Mayer Géza, *Wenzel* Gusztáv sírjánál Hausenauer István.

A *műegyetemi hallgatók* részéről: *Gerlóczy* Gyula sírjánál Szedlacek László, *Horváth* Ignác sírjánál Budanovics Béla, *Hunyady* Jenő sírjánál Cs. Végh János, *Jámbor* Gyula sírjánál Svehla Tibor, *Klimm* Mihály sírjánál Lorberer Jenő, *Kriesch* János sírjánál Liphay Jenő, *Stoczek* József sírjánál Weltzl Károly, *Vész* János sírjánál Szikla Gusztáv. Az *orvostanhallgatók* részéről: *Balassa* János sírjánál Groó Béla, *Kovács* József sírjánál Schmiedt Béla, *Mészáros* Károly sírjánál ifj. Morelli Gusztáv, *Mihálkovics* Géza sírjánál Navratil Dezső, *Semmelweis* Ignác sírjánál Lobmayer Géza, *Schwimmer* Ernő sírjánál Tóth Geon.

A *gyógyászat-hallgatók* részéről: *Csurgy* Kálmán sírjánál Rostetter János, *Jurányi* Lajos sírjánál Zloczky György, *Jármay* Gusztáv sírjánál Horváth Jenő, *Margó* Tivadar sírjánál Gréb Aladár, *Rohrbach* Antal sírjánál Zsigmond Sándor, *Csávássy-Kiss* Károly sírjánál Badics Elek. A *bölcsészethallgatók* részéről: *Ábel* Jenő sírjánál Prodán János, *Greguss* Ágost sírjánál Császár Ernő, *Jurányi* Lajos sírjánál Fábry Ignác, *Lubrich* Ágost sírjánál Grófcsik Gyula, *Schwarz* Gyula sírjánál Vörös Béla. Az *állatorvostanhallgatók* részéről: *Asary* Elek sírjánál Piller György, *Czakó* Kálmán sírjánál Vajda Jenő, *Zlamál* Vilmos sírjánál Bolits Ernő.

A *budapesti közigazgatási tanfolyam* hallgatói kegyeletüket a nemzet nagyjai iránt akként rótták le, hogy a zerge-utcai főreáltanoda intézetében gyülekezve, d. u. fél 2 órakor a Vas-utcán, *Kerepesi- és Köztemető*-uton keresztül a kerepesi-úti temetőbe vonultak, ahol *Arany* János sírjára Bokross Imre, *Kossuth* Lajos sírjára Szilágyi Sándor és *Deák* Ferencz sírjára Muskó Pál közigazg. tanf. hallgatók helyeztek beszéd kíséretében koszorut.

A *Vigszínház színésziskolájának* növendékei, miként az előző években, úgy ma is lerótták a kegyelet adóját a magyar színészet halottainak sírjánál, tanáraik vezetése alatt. *Szigligeti* Ede sírjánál dr. Ince Henrik tanár tartott lendületes beszédet. *Lendvay* Márton sírjánál Makróczy Levente I. éves növendék tartott tartalmas beszédet. *Egressy* Gábor sírjánál Sipos Zoltán I-ső éves beszélt, *Nagy* Imre emlékének Gyárfás Dezső II. éves mondott beszédet. *Paulay* Ede érdemeit Halász Zoltán II. éves méltatta nagy kegyeletteljes beszédben; *Kisfaludy* Károly hantjánál Róna Valér I. éves, *Csiky* Gergely síremlékénél Sándor Tivadar I-ső éves növendék róttá le a kegyelet adóját. *Szathmáryné*, *Hegedűsné*, *Jókai* Mórné érdemeiről az iskola nő-növendékei emlékeztek meg. *Szathmáryné* sírjánál Somló Margit I. éves, *Hegedűsné* sírjánál Vámos Etelka I-ső éves méltatta érdemeiket. *Jókai* Mórné hantjai fölött Fátyol Klári II. éves növendék lendülettel tartott verses emlékbeszédet.

A szónokok a megemlékezettek sírjára koszorut helyeztek, a leány-növendékek virágot hintettek.

Henneberg Károly altábornagy sírját valóságos tündérkertbe varázsolták, melynek kapujában állandóan két honvédszár állott kivont karddal. A pompás síremlék tövében hatalmas koszoru feküdt, a melyet a magyar királyi honvédelvesség tisztikara helyezett oda.

A *budapesti munkások* délután fél 2 órakor az Újvásár-teren gyülekezve szakmák szerint sorakoztak és kivonultak a kerepesi-úti temetőbe, a hol

beszéd kíséretében megkoszorúzták *Táncsics* Mihály, *Eiszele* Károly és *Szalay* István munkásevezérek sírjait, a melyeken még a következők helyeztek el koszorúkat:

A szociáldemokrata munkások, a szociáldemokrata párt, a magyar munkás párt, az Irányi Dániel asztaltársaság, Kovácssegédek Egyesülete, a Magyar Iparos Ifjak és Budapesti Asztalosok Egyesülete. — Az új-pesti munkások a Gyár-utcában gyülekeztek és az újpesti temetőben *Külföldy* Viktor sírját koszorúzták meg. Rendzavarás egész nap nem történt, mindössze néhány zsebtolvajt fogtak el a rendőrök — működés közben.

Budapest, nov. 1.

Üdvözlés Széll Kálmánnak. Nyitárról távirják, hogy az ottani szabadelpártpárt október 31-iki ujjászervezkedő nagygyűléséből üdvözlő táviratot küldött Széll Kálmán miniszterelnöknek, ki erre a következő távirattal válaszolt: „Bacsikády Károly szabadelpárti elnök urnak Nyitran. Öszinte örömmel vettem a nyitramegyei szabadelpárt meleghangú üdvözlő sürgönyét. Fogadják érte igaz köszönetemet. Megelégedéssel értesültem, hogy lelkesedéssel csatlakoznak politikai programom vezéreszméihez, mely biztosítékul szolgál nekem arra nézve, hogy továbbra is számíthatok hazafias támogatásukra. Széll.”

A szarvasi képviselőválasztás. Szarvason nagyban folyik a képviselőválasztási készülődés a két jelölt: gróf Bolza Géza kormányparti és *Draskóczy* László függetlenségi párti részéről. A függetlenségi párt központi kiküldöttjei sűrűn megfordulnak a kerületben. A szabadelpárt jelöltje gróf Bolza Géza érdekében a napokban néhány szabadelpárti képviselő leutazik a kerületbe. A választás november 5-én lesz. A szabadelpárt Szarvason erősen bizik abban, hogy jelöltje nagy többséggel fog megválasztatni.

A néppárt Csikmegyében. A néppárt ma gyűlést akart tartani Csik-Szt.-Simonban, de a megjelent közön-

minden fénye, az uralkodás pompája, a kincsek garmadája, ha a szeretett gyermeket nem tudjuk megmenteni a korai gyászos haláltól. A tanácsnokok szemében köny csillogott... Mindegyik sajnálta a derék királyt, a ki minden gazdagsága mellett is oly boldogtalan.

Végre abban állapodtak meg, hogy gyorsfutárokat szalasztanak a szélrózsa minden irányába. A pusztaságban talán csak akadnak egy oázisra, melyet a szél megkímélt. Hiszen csak néhány szál virágra van szükség. Egyetlen szál virág elegendő egy napra. Minden szál virágért egy véka arany jár annak, a ki hozza.

Másnap kora hajnalban talpon állott száz kipróbált lábú gyorsfutár s egyszerre hagyták el a királyi udvart. Három nap múlva már visszaérkezett a futárok fele. A másik fele odaveszett, elpusztult az uton, mely a széljárás következtében majdnem járhatatlanná vált. Porosak, fáradtak, kimerültek voltak a szegény emberek s utjuk mégis eredménytelen maradt.

Nincs az országban egyetlen egy szál virág sem. Mintha ez az Isten

csapása éppen csak a királykisasszonyt akarta volna sújtani, hidegségeért és gögjeért.

A király hiába fordult tanácsosaihoz és az udvari jóskokhoz. Senki sem tudta, miképpen lehetne a bajon segíteni. A királykisasszony pedig napról-napra fogyott és halálynodott.

Volt a királyi udvarnál egy fiatal apród. Egy leányarcu gyerekember, a ki azonban olyan bátor volt, mint az oroszán. Ez a szőkefűrtű, kékszemű, karsu fiatalember halálosan beleszeretett a királykisasszonyba. Hogy a királykisasszony figyelmére sem méltatta a szegény apród szerelmét, mondanom sem kell. Királyfiak térdeltek a lábai előtt és esdéltek szerelméért s a büszke királykisasszony csak gunyos mosollyal fizetett alázatos hódolatukért. Hogy is törődhetett hát a szegény apróddal, a kinek csinos egyenruháján és szerelmes, bátor szívének kívül egyebe nem volt a világon. A királykisasszony jól tudta, hogy az apród bolondul utána. Kinézte szerelmét gyerekes pirulásából, mulatságos zavarából és majdnem szol-

gai alázatosságából. Lehet, hogy mulattatla is őt az apród nagy szerelme, mert a mint mondtam, a szépséges királykisasszonynak olyan hideg és érzéketlen volt a szíve, mint a kőszikla.

A szegény apród sokat szenvedett a királykisasszony lenéző hidegsége miatt, de még nagyobbra vált a szenvedése, a mikor látta, hogy a szépséges királykisasszony napról-napra halványodik s mindinkább közeledik az éhenhaláshoz. A szegény apród álmatlanul töltötte a hosszú éjszakákat és egyre azon tűnődött, miképpen segíthetne a királykisasszony baján. És ne gondolják, hogy az apród arra számított, hogy talán megnyerheti majd a szépséges királykisasszony kegyét, ha valamelyes esoda folytán meg tudja őt segíteni. Az igazi szerelem a legnagyobb önzetlenségre, lemondásra képes és a szegény apród szívesen lemondott volna a királykisasszony szerelméről, csak legalább segíteni tudott volna rajta.

Egy reggel a királykisasszony elé lépett és szilárd hangon előadta kérését. Arra kérte a királykis-

asszonyt, hogy bocsássa őt el a szolgálatból.

— Mit akarsz? Mi a célod? — kérdezte a halvány királykisasszony gyöngye hangján.

— Világgá megyek s ha van valahol egy szál virág, elhozom neked. Nem bírom tovább nézni szenvedésedet.

A királykisasszony gunyosan mosolygott. Régi természetét még szenvedései között sem hagyta el.

— Te akarsz rajtam segíteni? Bohó gyermek. A mit apámnak száz legjobb futára nem tudott megtenni, arra te vállalkozol gyöngye erőddel? Mily balgaság! Különbem nem tartóztatlak. Miattam bármely pillanatban elhagyhatod a palotát. Lásd be magad is, milyen lehetetlen célra törsz.

Az apródnak könyvek gyűlték a szemébe. Nem ilyen kegyetlen, hideg szavakat várt ő a királykisasszonytól. Biztatást, serkentést várt, vagy legalább egy jóakaró, barátságos mosolyt, mely bátorította volna a nehéz uton. De csakhamar letörülte könyeit és megvizsgálgatóan hátha

ség a szónokokat nem hagyta szóhoz jutni s olyan zajt csapott, hogy a főszolgabíró kénytelen volt a gyűlést feloszlatni.

A ruthének Darányinak. A verseczi egyházkerület papsága és tanítói kara tegnap megtartott gyűléséből üdvözlő táviratot küldött Darányi földmivelésügyi miniszterhez, a melyben neki a ruthén nép iránt tanúsított szeretetért és segítészéért köszönetet mond. Darányi földmivelésügyi miniszter az üdvözlést táviratban köszönte meg.

Apróságok.

In memoriam.

A halottak lenn a sirban
Nem alusznak némán, szótlán;
Az egyik szól: „A szabadság
Apja, vértanuja voltam!

Szól a dalnok: „Én a multat
Zengtem...“ Én meg a jövődöt!
Méla cipruság susogja:
„Büvös álmat szőjj művemből...“

A mi szép, nagy lesz a földön,
Az ő éltök folytatása;
Örökélet a jutalmuk,
Örökélet hagytak hátra!

G—r.

Körber, Lueger és a többi osztrákok összeültek, tanakodtak és elhatározták, hogy vagy beállnak Ausztria Transzváliának, (aranybányák nélkül) vagy pedig a közös komédiában színrekerül osztrák átdolgozásban a „Váljunk el.“

Magyarországnak ez ellen aligha lesz kifogása; legfőjebb arról gondoskodunk egy kicsit, hogy mi legyen majd „Válás után.“

Sofftel államtanácsos (a ki szintén a mi bőrünkre gseftel) ki is jelentette a gyűlésen, hogy ezentul „maguk fogják örölni a lisztjüket,

mégis sikerül neki az, ami a többinek nem sikerült. Hátha valami jó tündér megszánja és pártfogásába veszi. Nem akar ő sárkányokkal verkedni, féltékenyen őrzött királykisasszonyokat elrabolni, kacsalábon forgó rézvárakat bevenni. Csak egy pár szál virág kell neki, mely felüditse a beteg királykisasszonyt.

Az apród utnak indult. Ment, ment a sivar homokpusztaságon, a hol egy tenyérnyi zöld hely nem volt s a nap kegyetlenül sütött reája. Talpa alatt égett a föld, testét kinezta a forróság és hiába nézett körül a tengerpusztaságon. Egyetlen egy szál virágot sem látott sehol. A királykisasszonynak igaza volt. Hogy is vállalkozhatott ő a maga gyerekejével arra, a mit száz kipróbált gyorsfutár sem tudott megtenni. Keserű könyeket sirt a miatt, hogy olyan tehetetlen s nem segíthet a királykisasszonyon, a ki az éhség kínjai között talán már halálra válik. Végre is, a mikor a szegény apród látta, hogy minden munkája és fáradsága hiábavaló, eltökélte, hogy visszafordul. Legalább még egyszer láthatja a király-

maguk nevelni ökreiket; van ott nekik elég...“

Hogy ne volna, hiszen mindig Bécsbe hajtják s még a Burgba is bejutnak, — ha nem is protekció nélkül.

*

Berlinben a Tokayhoz és Jókayhoz új fogalom járult. „Teremtete“ című darabot adnak elő.

Lehetett volna a darab címe alatt „Kreuzerucifix Donnerwetter“ is, de hát a német magyar embert akart kigunyolni. Legyen tehát „Teremtete“ nochamol!

Tulajdonképpen nem is igen bánjuk mi, ha a káromkodásunkat perszifalják. Hadd lássák a németek is, hogy ha kell, hát káromkodni is tudunk, sőt ha a káromkodásból kifogyunk, még majd — ütni is.

*

A főudvarmesteri sajtó legújabb stiklje az, hogy a Vörösmarty Mihály szobra ellen ki akarja játszani a Bethlen Gáborét. Micsoda lelkület az, a mely a felekezeti villongás, a személyes gyűlölködés botránykövének tekinti azt az ércz, azt a márvány darabot, a melyből a nemzet két nagy fiának állit szobrot a nemzet!

„Két szobor“, „A miniszterelnök apósa“, ezen címek alatt ontja dicsőtelen cikkeit. Budapest diszpolgárának lapja, ki egy szobor díszétől akarná megfosztani Budapestet.

Pedig hát nagyon is itt az ideje, hogy a „Szózat“ költőjének emléke is megörökíttessék. A protestáns fejedelem Bethlen Gábornak szobrot állított az apostoli király, Bánffy Dezső bárónak, a Lloyd-klubban díszlik a szobra, sőt csak az Isten őrizte, hogy nem küldték Párisba is. Hát mért sajnálja Bánffy báró a szobrot éppen Vörösmarty Mihálytól, a kinek aligha lehet egyéb büne, minthogy nem a régi regime miniszterelnökének az apósa?

kisasszonyt, a kit most még inkább szeretett, mint valaha.

A mint megérkezett a királyi palotába, a királykisasszony hölgyei alig tudtak ráismerni. A szegény fiu egészen megsoványodott. Szép aranyos fürtei rendetlenül omlottak vállára, ruháját össze-vissza tépte a tüske, arcát barnára égette a perzselő nap s az apród alig tudott beszélni. A mikor a királykisasszony elé bocsátották, az apród szomorú és siralmas külsőjéből rögtön látta, hogy jóslata igaz volt.

— Tudtam előre, hogy hiába fogsz járni.

Egyebet nem mondott. Egy köszönő, egy résztvevő szava nem volt az apródhoz, a ki életét tette érte koczára.

A hideg, kiméletlen szavakra az apród fölcusdott. Szerette volna szemébe vágni a büszke királykisasszonynak, hogy néhány hideg szó nál többet ér az ő szerelme és az ő önfeláldozása. De a mikor meglátta a királykisasszonyt halotthalványan feküdvén a bársonypamlagon, meglágyult a szíve s szótlannul hagyta el a termet.

SZÉKESFŐVÁROSI ÜGYEK.

A háztartás zavarai.

A főváros háztartásának egyensúlyát a meggondolatlan költsékezés zavarta meg. Az előirányzat szigorú betartása, olyan nagyméretű háztartásban, mint a fővárosé; lehetetlen. De a változtatásoknak, az átruházásoknak kellett volna minden alkalommal a megállapított kereteken belül maradniok.

Az évközben előforduló újabb és újabb szükségleteket mindig az elérendő megtakarítások terhére szavazták meg. De azt nem ellenőrizték, hogy megtakarítás van-e és ha nincs, miből fedezték a már megszavazott költséget. Végső segítség a póthitel, a melyet korlátlanul használtak fel, számítva a zárószámadás fölöslegeire.

Ez is, amaz is hibás eljárás, a melyért a tanács épp úgy kártható, mint a törvényhatóság. Természetesen a kárthatóság országon része a törvényhatóságé. Ő a rendelkező fél. Neki vannak szakadatlanul olyan ötletei, olyan újításai, a melyekre a költségvetésnél senki sem gondol.

Nemcsak a költségvetés nyers összeállításakor, de még a közgyűlési tárgyaláson sem. S az ötletek, ha nem mindig rosszak is, rendszeren igen drágák, hasznát pedig sosem hajtának, a városnak csak, legfőjebb egyeseknek. A tanács hiába ellenzi az ötletek keresztülvitelét, maga ad rá példát számtalanszor, hogy miképp kell a háztartás kereteit megbontani.

Olyan ötleteket, a melyek a városnak kamatoznak, nem produkálnak. A belügyminiszter régóta, évek óta sürgeti a jövedelmező vállalatok intenzívebb kihasználását. Ezt a tanács arra magyarázta, hogy ki kell eszelni új adókat, melyek a kerékpár, szódavíz, iskola-adó. De már a pezsgő megadóztatását nem merték komolyan tárgyalatni. Viszont az a terv is dugába dőlt, hogy a város a tüzoltási költségek fedezésére, járulékok fedezésére kötelezze a biztosító társaságokat és örökre elaludt a hatósági tűzkár-biztosító intézet felállításának terve, a melynek iratait Hegedűs kereskedelmi miniszter ur örzi, nehogy valamiképp megvalósuljon.

A jövedelmező vállalatok intenzívebb kiaknázása pedig nem haladhat előre, mert a fővárost régi rossz szerződések kötik, a melyeket a világért meg nem bolygatnának. A hirdetési monopólium ma is ingyen az Emmerlingé; már-már elkészült az új szabályrendelet, de akkorra Emmerling jóakarói annyi hibát találtak a tervezetben, hogy a tanács, úgy látszik, örökre letett a hirdetésügy rendezéséről. És a miképpen ez nem sikerül, keresztülvihetetlen a többi is. A törvényhatóság, mint egy jól szervezett gárda, ellenőriz minden lépést és egymással érdekszövetkezésben állva védik a más érdekét a maguké gyanánt, de mindig a közérdek rovására.

A polgármester birja rá a tanácsot, hogy e veszett állapotok megszüntetésére tegyen komoly őszinte javaslatot a törvényhatóság elé. Ne frázisokkal teltet, hanem tárgyalgasson, a melyben a bérletek, terület-használatok, monopolizált jogok szerződéseihez vonatkozó változtatások elfogadását kéri. S ha a törvényhatóság meg meri tagadni a kérelmet, akkor a polgármester ur haladéktalanul kérjen kormánybiztos. Mert nem kell nekünk olyan autonómia, a melynek segítségével 400 ur a maga és érdektársai javára kihasználja a kezükbe letett hatalmat s mikor sárba rántották a város szekerét, odarendelik a tömeget: huzd ki! Más szóval: fizess nagyobb községi adót. Kormánybiztos kell nekünk, nem autonómia.

× Szállongó hírek. Az eskü-téri hid építésének befejezése 1901 szeptemberre volt előirányozva, de az államvasutak gépgyárának kérelmére a kereskedelmi miniszter még tavaly egy évi halasztást adott a befejezésre. A hid tehát 1902 végére lesz kész. Körülötte az új Belváros rémitősen felcsigázott áron szerzett területen felépült, teljesen kész, mert az építést akkor kezdték meg, a mikor az új hid megnyitása 1901-re volt jelezve. A drága, új bérházak üresek. Sem lakó, sem kereskedő nem zaklatja a tulajdonosokat, mert a hegyes-völgyes, csonka területen forgalom nincs, ha csak a hidat építő munkásokat nem vesszük tekintetbe. Egyesek abban reménykedtek, hogy József főherceg

a bokorról s lélekszakadva rohant a királykisasszonyhoz. A szegény királykisasszony már utolsó perceit élte. Nehezen lélegzett s az öreg király aggódva leste, mikor lobban utolsót a gyöngye mécs. De a rózsák még idején érkeztek. A királykisasszony már a másodiknál fölfrissült s a harmadiknál teljesen visszanyerte erejét és egészségét.

A mikor az udvarhölgy elbeszélte a rózsák történetét, a hideg királykisasszony csak a vállát vont.

— No hiszen, ezek a virágok nem is voltak valami jóizűek.

Pedig a királykisasszonyt az átoktól csak az apród önfeláldozó szerelme szabadította meg. Mert csodák-csodája, másnap már elült a szél s harmadnapra újra kivirágzott minden...

Ez a történet különösnek és csodálatosnak látszik és mégis majdnem mindennap megessik. Nem gondoljátok ti is, kedves olvasók?

Azonnal leszedett egy pár rózsát

érdekében, a kinek óriási veszteségei vannak, a hid építését siettetik. Most azonban az érdekelt háztulajdonosok között azt a hirt terjesztik, hogy az új hidat még 1902-ben sem nyitják meg. Ennek állítólag az az oka, hogy a VI—VII. kerületi külterkeket valami hatalmas konzorcium összevásárolta, parcellázta, vasutat épít s míg mindent el nem ad, nem lesz új hid, nehogy a közönség Budára özönljék, a budai egészséges hegyvidékre. Hát ez a hír alaptalan és rosszakaratu. Az új hid építését komoly technikai nehézségek gátolták, de 1902 októberben föltétlenül megnyitják. Lehetetlen is, hogy a közönség fürelmét továbbra is próbára tegyék. A halogatás így is sok bolond históriának lett szülőanyja, hát még ha csakugyan megkésnének, a miről különben ma már szó sem lehet.

A tanítók sérelme.

A Tanítók Kaszinójában ma nagy gyűlést tartottak a tanítószót ért ismeretes sérelem dolgában.

Az ülést Verédy Károly budapesti kir. tanfelügyelő nyitotta meg s az igazgatótanács nevében Mikos Bélát kérte föl az elnöklésre.

Elnök előadta, hogy leghelyesebb lenne a multkor hozott határozatot elfogadni; föl hívja azonban a gyűlés tagjait, hogy szóljanak hozzá, vajjon nincs-e más indítványuk. Bemutatja újra azt a határozati javaslatot, a melyet már a multkor elfogadtak.

Verédy Károly dr. kir. tanfelügyelő előadja, hogy hosszú idő óta kíséri figyelemmel a napi sajtót, de soha ilyen kínos ügy abban elő nem fordult a tanítószóra. Tény az, hogy ha valamely testület megérdemli az elismerést, akkor a tanítószó névtelen hősei valóban megérdemlik. Akkor, a midőn az inczidens előfordult, megkérdezte, kik azok a durva tanítók s erre választ sem a közönség köréből, sem az iskolaszékek jegyzőkönyveiből nem kapott. Tudta szerint a fővárosban tíz év óta csak egyetlen egy tanítót nyugdíjaztak, durva magaviselet miatt.

Tessék megvizsgálni az iskoláinkat s figyelemmel kísérni a tanítóink működését, akkor meggyőződhetik róla bárki, hogy a tanítószó a lehető legmagasabb színvonalon áll. Egyébként bármiként is határozzon a gyűlés, meg van győződve arról, hogy a tanítószó a harmincz év óta követett nyomokról letérni nem fog s ezzel igaz szolgálatot tesz a nevelésügynek, a fővárosnak s a hazának.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az elnök indítványára köszönetet szavazott Verédy Károly tanfelügyelőnek, mint a ki a legszebb, legméltóbb módon védelmezte meg a tanítókat a vádak ellen.

Zsédényi Aladár a csaláncsípést akarja eloszlatni, azt pedig a határozati javaslattal eloszlatni nem lehet, mert az csak simogatja a sértőt, holott simogatásra van ugyan szükség, de nem ilyen módon. Teljes elégtételt kíván. A midőn egy sajtó-organum támadja meg a tanítószót, akkor a tanítóknak talpra kell állaniok, mert annak a nyomtatott sorait országszerte olvassák, sőt, ha efféle szenzáció van benne, akkor még külföldön is lefordítják. A tanítószónak nem Kobozzal

és Tóth Bélával van dolga, hanem a Pesti Hirlappal, a mely lap meg fog róla győződni, hogy Koboz a lap jó hírnevét elkobozta. Határozati javaslatot terjeszt elő, a mely sokkal erélyesebb hangú, mint a régi. A javaslatában kívánja, hogy a „Pesti Hirlap“-ot tiltsák ki a tanítószó köréből s hívják föl az összes magyar tanítókat, hogy a lapot mellőzzék. Javasolja egyben, hogy a sajtó ama részének, a mely a tanítószó igazsága mellett foglalt állást, mondjanak jegyzőkönyvi köszönetet.

Tóth Kálmán szerint nem a tiszta idealizmust szolgálta a „P. H.“ a midőn megtámadta a tanítószót, mert hiszen a lap egyik munkatársa azért szólalt föl, mert az ő fiát verték meg.

Földes Géza abban a nézetben van, hogy határozatilag nem szükséges kimondani azt, hogy bojkottálni kell a „Pesti Hirlap“-ot, mert nem tételezhető föl a tanítókról, hogy olyan lapot tartanak, a mely ellenük foglal állást. Azt tartja, hogy — mint sértettek — bírák nem lehetnek maguk a tanítók. Indítványozza, mondja ki a közgyűlés, hogy a Pesti Hirlap támadásait, mint tárgyalásokat s a melyek a tanítószót mélyen sértők, visszautasítja. Együttal fölkerik a tanfelügyelőségeket s iskolaigazgatóságokat, hogy a szerzett tapasztalataik alapján hivatalosan nyilatkozzanak. A tanítószó ezt a nyilatkozatot teljes megnyugvással várja és a sérelmekkel szemben teljesen kielégítőnek találja.

Még szóltak: Schönreisz László, Kemény János, Borovics Ernő, Kemény Simon, Nagy László tanítók és Medvey Zsigmond papirkereskedő.

Az elnök előadta ezek után, hogy hányféle határozati javaslat érkezett be. Kéri azonban, hogy bármelyiket is fogadják el, hagyják el a lapbojkottálásokra vonatkozó javaslatot, mert hivatalosan nem mondhatnak ki ilyet, a mely nagyon is az anyagi dolgokba vág s a melylyel esetleg olyanok károsodhatnának, a kik ártatlanok a sajnálatos ügyben.

A közgyűlés többsége a Zsádányi-féle javaslatot fogadta el. Erre az igazgatóság, mivel az ő javaslatát mellőzték, lemondott. A közgyűlés este 9 órakor ért véget.

TÁVIRATOK.

Bécs, nov. 1. A mult éjjel 4 ember többé-kevésbé súlyosan megsebesült egy telefondrót leszakadása következtében, mely érintkezésbe jutott a vilamos közuti vasut vezetékével és erősen áramvezetővé vált.

A görög király Bécsben.

Bécs, nov. 1.

Ő felsége és a görög király a dél-után folyamán látogatást váltottak. Ő felsége délután 2 órakor cs. és kir. gyalogezrednek egyenruhájában a Megváltó-rend kék szalagjával a görög király szállására hajtattott és egy fél órát időzött ott. Ezután ő felsége visszatért a Hofburgba, miután szivesen elbucuzott a görög királytól, a ki cs. és kir. gyalogezrednek az egyenruháját viselte a Szent István-rend nagykeresztjének a szalagjával. Kezéssel ezután a görög király a Hofburgba hajtattott és visszaadta a

látogatást. György király valószínűleg néhány napig még Bécsben marad és megvárja György herceg megérkezését. Este ő felségénél udvari ebéd volt, melyen a görög király Ferenc Ferdinánd, Ottó és Ferdinánd Károly főherczegek, az udvari főméltóságok, Coluchowski gróf külügyminiszter, Körber miniszterelnök, Krieghammer hadügyminiszter, Széchényi magyar miniszter, Ücküll Ghillebrandt hadtestparancsnok és mások vettek részt.

Az új angol külügyminiszter.

London, nov. 1.

A lapok általában csodálkozással fogadják, hogy Lansdowne lordot szemelték ki külügyminiszternek. Azt mondják, hogy Lansdowne személyes tekintélye és tapasztalása nem elégséges az ország külügyi politikájának vezetésére, de viszont elismeri, hogy az érintkezésben fölöttébb megbízható és lekötözhető modoru és hogy nem egykönnyen fogja megsérteni valamely hatalmasság érzékenységét. A lapok nagyobb része azt hiszi, hogy Salisbury megtartja az ügyek tényleges vezetését és Lansdowne csak az ő utasításai szerint fog cselekedni. A Standard azt mondja, hogy Lansdowne kinevezése érthetetlen balfogás volna és csak úgy volna menthető, ha egyes-egyedül az volna a kinevezése célja, hogy Salisburynek megkönnyítsék a folyó ügyek intézését. Más lapok azt írják, hogy a mig Salisbury premiér-miniszter marad, teljesen mindegy, hogy névleg ki áll a külügyi hivatal élén. A Times azt hiszi, hogy nehéz lesz alkalmas embert találni Salisbury mellé, a mellett pedig dicséri Lansdowne megnyerő modorát, kötelességtudását és kanadai kormányzó és indiai alkirály korában aratott sikereit.

London, nov. 1.

A kormányt következőleg rekonstruálták: Salisbury miniszterelnök és lord titkos pecsétőr, Ritchie belügy, Landsdoone külügy, Brodrick hadügy és Selborne tengerészet.

Dél-afrikai háború.

Pretória, nov. 1.

Azt jelentik, hogy Botha nagy sereggel a kenhardti kerület felé tart, a honnan az engesztelhetetlen búrok új háborút akarnak indítani.

Aliwalnorth, nov. 1.

Az odendalstroomi fokföldi rendőrség parancsnokának arra a jelentésére, hogy az Oranje folyó mellett lévő Palmietspointban lövöldözést hallottak, innen 40 főnyi rekognoszáló csapatot küldtek ki Knott kapitány parancsnoksága alatt. Később azt jelentették, hogy Odendalstroommal szemközt 200 főnyi búrcsapatot láttak. Erre még 40 embert küldtek Odendalstroomba a rendőrcsapat támogatására, míg 80 ember Knott kapitány támogatására indult el. Az utolsó jelentések szerint Henningsfarm környékén, Odendalstroommal szemközt, harc folyik.

London, nov. 1.

A Reuter-ügynökség jelenti Kroonstadtból október 28-iki kelettel: Egy 150 főnyi búrcsapat ma reggel Geneva mellett bekerített és elfogott egy 90 főnyi angol őrcsapatot. A búrok megtámadták továbbá a fokvárosi postavonatot, a melyet kifosztottak és azután fölgyújtottak. Egy Genevából elindított páncélosvonat elkergette a

búrokat, a kik közül 12 fogságba esett. Az angol őrcsapatot szabadon bocsátották.

London, nov. 1.

Roberts lord jelenti Johannesburgból október 30-áról: Miután az angolok 21-én Betlehemet megszállták és a búrokat Betlehemtől három mértföldnyire megverték, egy fél zászlóalj gránátos a tüzéség oltalma alatt megtámadott egy másik erős búrcsapatot. Az ellenség jól tartotta magát, de mint-hogy tüzésége nem volt, csakhamar visszaverték. Az angolok vesztesége három halott és 17 sebesült.

Hamburg, nov. 1.

A „Hamburgische Bürsenhalle“ szerint a Bundesrath-gőzösön levő aranyrudak lefoglalása egy, a transzváli aranybányákban érdekelt nemzetközi konzorcium kérelmére történt, mert a transzváli kormány a háboru alatt a kibányászott aranyat saját céljaira fordította és a bányák birtokosainak az arany helyett bondokat állított ki, melyek beváltása azonban a háboru kimenetelével kérdésessé vált. A lefoglalt küldemény értékét 3 millió márkára becsülik.

Parasztlázadás Romániában.

Bukarest, nov. 1.

Az Agence Roumaine jelenti: Az új szeszadó miatt a parasztság között támadt izgatottság a legujabb jelentések szerint már mindenütt lecsillapodott.

Zavarok Spanyolországban.

Páris, nov. 1.

A Havas-ügynökségnek jelenti Barcelonából: Sok ember eltűnt hazulról. Azt hiszik, hogy a karlista bandákhoz csatlakoznak. Villafrancában karlistatüntetés volt. A manresai sztrájk általános. A sztrájkolók száma meghaladja a 3000-et.

Tyfon.

Páris, nov. 1.

Egy New-Yorkból Hongkongon át érkezett távirat jelenti, hogy Anamban egy tyfon nagy pusztítást okozott. 1600 ember életét veszette és 4814 ember hajléktalan. A gyarmatügyi miniszterhez nem érkezett e hír megerősítése, de okt. 24-én egy jelentést kapott, a mely azt mondja, hogy Sajgon és Tonking között a távirósszekötöttes a tyfon által okozott pusztítások következtében megszakadt.

Kinai bonyodalom.

London, nov. 1.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 30-iki kelettel: A forgalmi utak kérdése a télen valószínűleg némi nehézségeket fog okozni. Attól tartanak, hogy a vasut helyreállításával nem készülnek el addig az időig, mikor a Peiho befagyása lehetetlenné teszi az élelmiszerek szállítását a viziuton. Langfang és Peitang községek között a vasut teljesen el van pusztítva. Az oroszok helyreállításáért éppenséggel semmit sem tesznek. Nagyon valószínű, hogy a Pekingbe vivő vasut többi része néhány hét múlva egészen kész lesz.

Washington, nov. 1.

Ma tették közzé az Egyesült-Államok választásait azokra a jegyzékekre, a melyekben Anglia és Németország az angol-német egyezmény megkötését notifikálta. A közlemény szerint Hay külügyminiszter október 29-én az angol nagykövethez és a német ügy-

vívőhöz jegyzéket intézett, a melyben közli, hogy az Egyesült-Államok kormánya teljesen egyetért az angol és a német kormányval az első két cikkben foglalt alapelvekre nézve.

A harmadik cikkre megjegyzi, hogy mivel ez a két szerződő hatalmasság között való kölcsönös egyezményt illeti, az Egyesült-Államok kormánya nem tartja magát hivatottnak arra, hogy erről a pontról véleményt mondjon.

HIREK.

— **Az ujonczok fölesketése.** Ma délelőtt 10 órakor eskették föl az idén bevonult ujonczokat. A közöshadsereg ujonczai a Vérmezőn, a honvédséghez tartozók a Ferencz József honvéd gyalogsági laktanyában tették le az esküt. A Vérmezőt 9 órakor zárták el a lovas-tűzerek és rendőrök. A térparancsnokság három sátrort állítottatott föl, a melyek közül a középsőben állt a tábortól. A csapatok 9 óra után kezdtek fölvonulni s azokat a térparancsnokság tisztjei állították föl négy oszlopba. A csapatok zeneszóval egymásután érkeztek zászlók alatt, teljes díszben, cserfaleveles csákokban. Pár percczel 10 óra előtt jelent meg *Lobkovicz* Részó herceg, hadtestparancsnok és megtartotta a szemlést, azután a sátrakhoz vágtatott. Itt *Ványa* Ferencz katonai prépostplébános várta nagy papi segédlettel. A herceg megcsókolta a fejére nyújtott feszületet s erre megkezdődött a mise. Ezután következett az eskütétel. A hadtestparancsnok távozásakor ismét a Gotterhalte következett, mire a csapatok elvonultak kaszárnyaikba.

A Ferencz József gyalogsági laktanyában a honvédek két oszlopban álltak föl. Az udvaron kápolnát állítottak föl, a melyben az ünnepi mise lefolyt. *Mattyasovszky* őrnagy szép beszédet intézett a legénységhez, a mely azután fölesküdt.

— **Arenberg herceg büntetése.** Arenberg herceg németországi hadnagyt, a ki Afrikában egy benszülötet megölt, a katonai törvényszék 18 évi várfogságra ítélte. A herceget már el is szállították a börtönbe.

— **Fogas becsületügy.** Párját ritkítja a lovagias ügyek történetében az az eset, mely jelenleg foglalkoztatja az egyik külvárosi kaszinó köreit és a melyben *becsületbíró* fog már e napokban dönteni. Egy többszörös háziurnak, milliomosnak ugyanis lovagias ügye támadt egy keresettebb fiatal budapesti ügyvéddel. A háziur provokálta az ügyvédet, ez pedig kifogásolta a háziur párbajképességét és becsületbírósság összehívását követelte. Az ügyvéd kifogásának az volt az alapja, hogy a háziurnak több házában bizonyos, a szerelmét díjazás ellenében mérő hölgyek laknak saját lakásban, melyért nem a házmesternek, vagyis nem lakásbérlőnek, de magának a háziurnak fizetik a lakbért, vagyis az összeg egyenesen a háziur zsebébe folyik. Ezt a jövedelmet kifogásában a kihívott fél bizonyos nem éppen tiszta keresetmód nevére nevezte és becsületbíróssági döntés után hajlandó a fegyvert összemérni ellenfelével. Megjegyezzük, hogy az ügyvédről gyakran emlékszik meg a hírlapok párbajkrónikája is. A becsületbírósság holnap ül össze; döntését, mint érdekes elvi határozatot

a lovagiaság terén, lesz módunk közölni.

— **Az ifjuság kegyelele.** Mint minden évben, úgy ma is lerotta a IX. ker. felső ker. iskola ifjusága kegyeletét elhalt tanára, *Németh József* sírjánál. A megjelent ifjak közül *Doktor Ödön* felső osztályu tanuló tartott beszédet; *Fillingner Károly* igazgató pedig határos szavakban emlékezett meg az elhunyt érdemeiről.

— **Hidmegnyitás.** *Nagy-Bittsén Mentsik* dr. osztálytanácsos ma átadta a forgalomnak a Vág folyón épített hidat. Este banket volt.

— **Egyetemi ifjak a „Borsszem Jankó” ellen.** A „Borsszem Jankó” ujjában fölötté agresszív magatartást tanusít az egyetemi ifjuság irányában. De hiszen fölösleges magyarázgatnunk, hogy miért. Mult heti számában a *Timon Ákos* előadását zavaró ifjakkal foglalkozván, már annyira tulment a határon, hogy közleménye általános fölháborodást keltett az ifjak körében. A boszuvágyó gyűlölködést elvégre ölc alakjában sem szabad a nyilvánosság elé csempészni. A nevezett élelzap sértésére az egyetemi ifjak a következő nyilatkozat közlésére kértek föl bennünket:

„A „Borsszem Jankó” multkori számában *Egyetemi előadás* cím alatt egy közlemény jelent meg, mely úgy tünteti föl az egyetemi ifjuságot, hogy egyik tanárának nejét és családi helyzetét a legdifferenciáltabb és legbotrányosabb módon sértegette. Mi egyáltalán lehetetlennek tartjuk, hogy egyetemi ifjak nemcsak tanárjuk nejével, de egyáltalán védtelen nővel szemben ily végtelenül lealázó, lovagiattalan s minden jobb érzést sértő magatartást tanusítottak volna, miért is a „B. J.” ezen gyanúsító közleményét a legmélyebb megvetéssel és megbotrányozással utasítjuk vissza az egyetem kérelmében fennálló öszszes ifjusági egyesületek s ezek által az egész egyetemi ifjuság nevében.

A fentiek megbízásából: *Zsembery István*, az A. E. S. E. s az E. K. E. elnöke. Ifj. *Ugron Gábor*, a I. T. E. elnöke. Ifj. *Mihályi Péter*, az Egyetemi Kör elnöke. *Marschan Géza*, a I. T. E. elnöke. *Agner Lajos*, a B. S. E. elnöke. *Horváth Zoltán*, az E. T. E. elnöke.

— **Vonatösszeütközés.** Ma este fél 7 óra tájban Budafokon a Fiume felől jövő személyvonat, a mely 7 óra 15 perczkor érkezik Budapestre, hátulról egy veszteglő tehervonatba ment és annak utolsó kocsiját teljesen szétzúzta. Az alkalmasítottak közül egy könnyen, egy pedig súlyosan megsebesült. Az állomásfőnökség értesítette a keleti pályaudvar főnökségét, hogy a súlyosan sebesültnek, a kit a fővárosba hoznak, kórházba való szállításáról gondoskodják, és felhívására a mentők két kocsival ki is vonultak. Időközben azután az az értesítés jött, hogy a sebesült meghalt. Részletek az esetről mindaddig nincsenek. A legszigorubb vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

— **Vasvizsgálatok.** Az erzsébetfalvai h. ó. vasut állomásfőnöke már régebb idő óta tapasztalja, hogy a vasut budapesti vonalain a váltók vascsigáit rendszeresen ellopják. Tegnap végre sikerült a tolvajt *Lothaller Mihály* tizenháromszentendős csavargó személyében tetten érni. A fiu azt vallotta, hogy bűntársa is van. Az illetőt *Steindl* Ferencznek hívják és *Lothallernek* lakótársa.

— **Szerencsétlen operáció.** Bécsben tegnapelőtt *Hrepfner* Gusztáv, a löcsei hitelbank igazgatója és a Szepesi Hírnök szerkesztője, egy orvosi műtét folytán 67 éves korában meghalt. Holttestét Löcseire szállították.

— **Megőrült menyasszony.** Számos községben egy Pál Katicza nevű leány beleszeretett Vég Sándorba, a falu legcsinosabb legényébe. Sokáig kellett várnia, míg a legény viszonzta érzelmeit. Nemrégiben megkérte a leány kezét és Pál Katicza boldog volt. A legény azonban azt nem említette mátkájának, hogy bevették katonának s mikor Vég Sándor elbucszott három hosszú eszlandőre, annyira szivére vette a dolgot, hogy megőrült. Tegnap egy őrizetlen pillanatban aztán rémes dolgokat művelt. Egy a kezébe került baltával agyonütötte ápolónőjét, *Molnár Viktória* cselédeleányt, kirohant az udvarra, ott leütötte *Tóth Antal* gazda hároméves kis fiát. Még tovább folytatta volna a vérengzést, de a házbeliel észrevették a dolgot és csakhamar ártalmatlanná tették. Megkötözve szállították haza s az esetet bejelentették a hatóságnak.

— **A meggyilkolt ügyvéd.** *Weinrich* Ödön módosi ügyvédet lakásán meggyilkolva találták. A gonosztettet *Radoszad* Vazul járásbíróssági napidíjas követte el. A gyilkost egy mellénygomb árulta el, a melyet a halott mellett találtak. Az ügyvéd, úgy látszik, védelmezte magát s dulakodás közben leszakadt *Radoszad* mellényéről egy gomb. A napidíjas ki is rabolta, elvitte pénzes tárczáját és kifosztotta fiókját. A rablógyilkost elfogták.

— **Walter Crane vacsoránál.** Érdekes epizódját írták meg nekünk *Walter Crane* kolozsvári időzésének. Igen jól érezte magát a tiszteletére rendezett vacsorán. Mikor javában tősztoztak a tiszteletére, irónt fogott a kezébe... „Ti oly nyelven dicsértetek, a melyet nem értek” — gondola magában — „hát szólók hozzátok a vonalak nyelvén, a melyben mindnyájan értetek!” Aztán az étlapokat kérette magához és telisdedtele rajzolta szebbnél szebb czíráddal és ornamentumokkal. Halak, vadak, gyümölcsök, virágok, bájos kolozsvári hölgyek és ég tudja még, miféle figurák váltakoztak az étlapokon, melyeket tulajdonosaik bizonyára legkedvesebb emlékeik között őriznek meg. Csak a Lipótvárosi Kaszinó neheztel meg egy küssé, mert az ő menükártyájára nem jutottak illusztrációk a *Walter Crane* tollából.

— **Dróttolvajok.** A m. kir. távbeszélő hálózat igazgatósága ujjában ismét jelentést tett a rendőrségnek, hogy a Népligetén áthaladó telefonhuzalokat nagyobb mennyiségben lopkodják. A megejtett nyomozás egy háromtagu tolvajsözövegkezetre vezette a rendőrséget. Mind a három ember, névszerint *Sütő* István széki születésű 24 éves napszamos, *Kelemen* József budapesti születésű 24 éves napszamos és *Kiss* József budapesti születésű 19 éves napszamos, rovott multu. A rendőrség a tolvajokat a vizsgárbíróhoz kísértette át.

— **Megczáfolt merénylethír.** *Szófiából* jelentik, hogy a bolgár távirati ügynökség szerint semmi alapja nincs annak a hírnök, hogy az ellen a vonat ellen, a melyen *Ferdinánd* fejedelem *Euxinogradba* utazott, dinamitmerényletet követtek el. A vizsgálat kiderítette, hogy a szófia—várnai vonalon egy, a fejedelem vonatával ellen-

kező irányba menő tehervonat alatt elsült egy vadásztöltény, mely a sineken feküdt. Ugy látszik, hogy ez a jelentéktelen dolog adott alkalmat arra a híresztelésre.

— **Öngyilkosság.** *Nilsen* M. Károly magánzó ma életuntségéből forgópisztolyal föbelötte magát és meghalt.

x **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét** *Balogh* László budapesti kávékereskedő mai számunkban megjelent hirdetésére, mely czég rendkívüli olcsó áron tiszta és jó minőségű kávé szállít; 10 év óta fennálló jó hírneve után bátran ajánlhatjuk.

A

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap reggel, nyolcz, szükség esetén több oldal terjedelemben.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva	
Egy hónapra ...	1 korona — fillér.
Negyed évre ...	3 " — "
Fél " ...	6 " — "
Egész " ...	12 " — "
Vidéken, postai küldéssel	
Egy hónapra ...	1 korona 20 fillér
Negyed évre ...	3 " 60 " — "
Fél " ...	7 " — "
Egész " ...	14 " — "

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohánytözsdében és az utcai elárusítóknál.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése november hó 1-én lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Ha a lap esetleg elkésve érkezik, vagy egy-egy szám eltéved, úgy leghelyesebb egy levelezőlapon a „Magyarság” kiadóhivatalát (IV. Vármegye-utca 11—13. szám) erről azonnal értesíteni, a mely nyomban intézkedik a panasz orvoslása iránt.

IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **Opera.** Új szereposztással volt mára ígérve az utolsó ujdonság: a „Tetemre hívás”; úgy halljuk, hogy *Kolozsvárt* élőzeneköltője is *Farkas Ödön*, a fővárosba érkezett a mai előadásra; mennyire meg lehetett lepve, hogy a második szereposztás helyett ismét az első taláta! De ezzel is beérhette, hiszen neki köszönheti eddigi sikerét is. Sőt ma még nagyobb sikere volt: Takáts első áriáját is önként előbuzogó tapsözön követte, a mire eddig — csodálatos! — nem volt eset. Minél többször halljuk ezt a sok szépséget tartalmazó, nagy műgonddal megírt operát, annál jobban látjuk zenéjének jellemző erejét és általában magas művészi értékét. A szerelmi jelenet első, magyaros fele szintén jóval erősebben hatott, mint eddig. A közönség is, úgy látszik, mind szivesebben hallgatja *Farkas* dalművét; a földszint is, a páholsorok is szépen benépesültek. Hinni akarjuk, hogy az igazgatóság legalább is olyan jóakarattal lesz a tárgyában is magyar dalmű iránt és épp úgy műsoron fogja tartani, mint a francia szövegre komponált és jóval alacsonyabb színvonalon álló „*Cremonai hegedűs*”-t, a mely váratlan sze-

rencsével az ötvenedik előadást is túlhaladta s éppen ma egy új énekes révén állta ki a mesterséges vérátömlesztés kuráját. Hubaynak ebben a szerencsésen instrumentált operájában *Déri* először játszotta az Aránytól nagyon is sokszor ábrázolt Sandro-t s énekének kiegyenlítőlen volt mellette is tenorjával s élelenségével jól megállta helyét; de nem hallgathatjuk el azt a kellemetlenséget, hogy megjelenése ebben a szerepben lerontja az illuziót. Ellenben *Blätterbauer* kisasszony, a kit ebben az évadban ma láttunk először, legfőképpen megjelenésével hatott... A többi szereplők az ismert jók voltak.

(+)

* **Blaháné ünneplése.** A szombati Blaháné-ünnep rendkívül fényesnek ígérkezik. Az írókból, művészekből és az egyetemi ifjuság vezetőiből alakult nagybizottság ma megállapította az est végleges programját. Az egyetemi ifjak mozgalmának apjai *Mihályi Péter* elnök és *Béni Ágost* alelnök állott élére. Náluk 500-nál több ifju jelentkezett eddig fáklyavivőnek, a négyes fogatot pedig, a melyen Blaháné a *Rosalba* hajtat, *Tóth Elemér* joghallgató ajánlotta föl. Az ifjuság szónoka *Kenedi László* joghallgató lesz. A lakomára a Népszínház művészei meghívták *Sedl Kálmán* miniszterelnököt, *Wlassics Gyula* és *Hegedüs Sándor* minisztereket, *Márkus József* főpolgármestert, *Halmos és Rózsavölgyi* polgármestereket, a népszínházi bizottságot és a közélet számos kitűnőségét. A művészi előadásokat egy prologus vezeti be, a melyet *Bródi Sándor* irt és *Csillag Teréz* asszony ad elő. *Hegedüs Gyula* Blahánéről alkalmi jelenetet ad elő, *Bianchi Bionka* énekelni fog, majd *Sziklai Kornél* a Magyar Színház komikusoká követezik vidám és aktuális kuplékkal. A program befizető száma „A zombordi rejtély, vagy a népszínmű ötven év múlva” című énekes, táncos bohóság, a melyet a Népszínház elsőrendű művésznői fognak eljátszani. Az estét táncmulatság fejezi be. A rendező bizottságnak ma több érzsébetvárosi háziur bejelentette, hogy szombaton a fáklyásmenet idejére a köruton a házak ablakait kivilágítja. A még mérsékelt számban meglevő jegyek *Németh Józsefnél* (Népszínház) és az *Olthon-körben* (Dohány-utca 76.) kaphatók. A jegy ára terítéssel együtt 6 korona.

SPORT.

∞ **A Budapesti Torna-Club — Vennal Crickett és Football-Club** ellen folytatott küzdelem eredménye a következő: Az első félidőben 0 : 0. A második félidőben 0 : 2, a Torna-Club javára. Jól játszottak a magyar csapatban *Harsány, Skrobák és Ordódy*. A németeknél *Wagner A., Löwe és Foy*.

KÖZGAZDASÁG.

Biztosítók harcza.

Az alábbi nyilatkozatból fogalmat alkothatunk magunknak arról a harcáról, a mely a biztosító intézetek között folyik. Nem is annyira a harc maga érdekel bennünket, a melyet a verseny többé-kevésbé feltelez, mint inkább a modor, a melyben ezeket a harcokat folytatják. Valóban itt volt az ideje, hogy a verseny eszközei törvényes

ellenőrzés alá kerüljenek s vége vettessék annak a már nem is amerikai, hanem egészen más rendszernek, a melyet egyik-másik kereskedőnk és intézetünk az ellenfél legyőzésében, híreinek aláadásában és kienseinek elidegenítésében követ.

A sokat mondó s viszonyainkat jellemző nyilatkozat szövege a következő:

Nyilatkozat.

Hétévi fönnállásunk óta minduntalan tapasztaljuk, hogy a tisztességtelen verseny előrehaladásunkat más uton meggátolni nem tudván, álhírek költésével a nyilvánosság előtt meg-hurcoltatja szövetkezetünket. Az ország minden vidékén közkezen forognak ilyen természetű külön lenyomatok, melyek kivétel nélküli szövetkezetünk ellen irányuló támadásokat tartalmaznak. Ezen üzemeknek eddig nem volt gazdája, az alább közölt jegyzőkönyv azonban jellemző világot vet azokra, a kik ily alattomos módon szövetkezetünk ellen tármek. Bár örömmel látjuk, hogy a megtévesztett felek meggyőződés az ellenünk szórt híresztelések alaptalanságáról, majdnem kivétel nélkül hozzánk visszatérnek, mégis közöljük a jegyzőkönyvet a nagyközönség okulására.

Jegyzőkönyv

Fölvétett Csanádon 1900. évi október hó 29-én a községházánál jelenlevők az alulírottak.

Megjelent Felső Mózes csanádi lakos és a neve alatt a budapesti „Friss Újság”-ban október hó 26-án megjelent számában közzétett és az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Intézet címére szóló nyilvános felhívásra vonatkozólag a következőket jelenti ki.

A felhívást nem én közöltem a lapra; arra én egy fillért sem költöttem. Az én biztosításom még az „Országos Magyar Kölesönös” alatt fűn, a mikor a „Hazai” biztosító társaság ügynökei hozzám jöttek és azt állították, hogy a „kölesönös” már megbukott és hogy a „Hazai” vette át a szövetkezet összes biztosításait. Én engedtem a csábításnak s átléptem a Hazaihoz. Mikor azután szeptember 4-én tűzkárom volt, azon hiedelemben voltam, hogy biztosításom a „Hazainál” áll fűn és azért *Bencses József* itteni ügynök-nél jelentetem be káromat, ki azt állítólag a szövetkezetnek címzett levélben be is jelentette. A levél a szövetkezethez reklamáció daczára nem jutván, kárbeeslő kiküldhető nem volt és miután kárbeeslő nem jött ki, isméteiten fordultam *Bencseshez*, hogy írjon az intézetnek, igazítsa el dolgomat, a mire válaszul a „Hazai” biztosító részvénytársaság igazgatósága levélben beküldötte itteni ügynökének a később közöltett fölhívás tisztán írott fogalmazványát azon fölhívással, hogy azt velem irassa alá és hitelesíttesse az előjárásnál az aláírást, majd az igazgatóság azt hírlapilag közléstesi. Én, miután nem tudtam, miben áll a dolog, tényleg aláírtam a nyilatkozatot, a melyet az ügynök föl is küldött és a melyet a „Hazai” igazgatósága közzé is tetetett, még pedig a maga költségén, mert én ahhoz egy krajczárt sem adtam, tőlem e célra nem is kértek egy krajczárt sem.

Felső Mózes s. k.

Előttünk:

Decsy Gyula s. k. jegyző.*Vintse István* s. k. bíró. (P. H.)

A fenti jegyzőkönyv tartalma magyarázatra nem szorul; a „Friss Újság”-ban ellenünk megjelent és a nyilatkozat szerint a *Hazai* biztosító társaság által közöltett orvítamás megtorlására a *Hazai* biztosító rész-

vénytársaság ellen megteszünk a törvényes lépéseket.

Budapest, 1900. október 30.

Országos magyar kölesönös biztosító szövetkezet.

Nemzeti szövetség.

A magyar faj történetének első felét befejezte. A közbe eső idő, mely a fegyver korát berekeszté, eltelt. Ne érjen vád a súlyos mulasztásokért senkit, mert a bűn terhe már közös.

És ha eltelt és beköszöntött az új időszak, — mert valóban be is köszöntött, — most már mindazok az eszközök, a melyek hajdan a fizikum használatában állottak, vagy külső, képzelt ékességül szolgáltak, érdemük szerint a muzeumokba vagy a lomtárba kerülhetnek. És őrizzük meg amazokat kegyelettel, de egyszersmind bizonyos rendelkezési mivoltban, mert hiszen a nyomunkba lépő nemzedék váratlan esélyekkel szemben azokból erkölcsi erőt fogna majd meríteni.

A használatban maradt erkölcsi eszközöknek átfarmálódása és pozitív irányba való terelődésére kell most már törekednünk, hogy így az erkölcs egységes életműködése biztosíthassa a nemzetnek a magas cél felé való haladásban a sikert is.

Első feladat a bajok felismerése és ezzel a társadalmi önnevelés; a mult hagyományai, előítéleteivel való leszámolás; a szokásjogok harályon kívül helyezése; a cselekvő jog fel-frissítése; új, merész, különleges helyzetünk követelte intézményekkel való megbarátkozás. És midőn végtére önmagunkban keresve és találva meg a hibát, — önerőnk egysítésében ismerjük fel az államalakítás alkotó elemeit.

Azt igen jól tudjuk, hogy megszontosodott előítéletet, elavult intézményekhez való göresös ragaszkodást, köztudattá fajult tekintély imádást, a magyar fajtól eddig idegen üzleti szellemet, a megsokasodott gondok között élő más egyén tehetetlenség érzetét és az ebből származott kezdeményezési bátortalanságot, a jövődők iránti hitetlenséget, végre azt a határtalan közönyt, a mely az összetorlódtott akadályokkal szemben, a nemzet zömét ma tétlenségben tartja, mától holnapra átalakítani nem lehet. De viszont a tapasztalat a mellett bizonyít, hogy az életreményt vesztett ember egész lélekvilága bámulatos rövid idő alatt képes cselekvő erővé alakulni és ez a cselekvő erő annál fokozottabb értéké válik, mihelyt a buzdító ok olyan, a melyre a remény, ez a kifürkészhetlen belső erő — bármilyen távol lebegjen — visszatér.

És miként a remény, ez a nagy, Isten-adomány, varázsütésre visszahozza az agyvelő vezetékeibe a logikai folyamatot; mire a lelki összhang fel-frissíti a fizikai működést és így az imént még tehetetlennek látszó, magát ilyennek érző emberben a felvillanó élet tüze befejezi a csodálatos átalakítást, — azonképpen alakulhat a nemzet, mint egyén, cselekvési közönyéből a munka apostolává.

Ebből a tapasztalatból indulunk ki; ez adjon nekünk önbizalmat, erőt, akaratot ahhoz a magas célhoz, a melyet magunk elé tűztünk. És ha azt az egyetlen ideális érzést, a melyet a mai kor emberének vallani még szabad: a hazaszeretetért, a magyar földért, az alkotó lélek minden tehetségével szolgálni, ha egyszer elismertük első rangú kötesességünknek — akkor a re-

ményfelébreszti azokat a szunnyadó erőket, a melyek, a nemzet vérebe beleoltva, a béke munkáját biztosítják.

Ébredjünk fel tehát 70 éves tétlenségünkől; nyissuk ki szemünket, hogy beeláthassunk a jelen sivárságának bajaiba és megismerve azokat, fogjunk kezét nagy és kicsiny, gazdag és szegény, a közös mű létrehozására, a mhez az összes erők egysítésére van szükségünk, még pedig abban az alakban, a melyet különleges helyzetünk tesz elkerülhetlen kötelességgé.

Készítsük elő az utat a szövetkezeti rendszer befogadására, a melyet mindenáron létesítenünk kell, de nem abban a formában, a mint ez ma apró, szétforgácsolt erőket egyesít olyan cél szolgálataiban, a mely kizárólag egyéni és az, nem hogy az erkölcsi javításra befolyt sőt egyoldalú irányával romboló hatását súlyosan érezteti, hanem abban a formában, mely egy a létért küzdőt, mint a gazdagot, az egyéni helyzetjavítás útjára vezeti és ugyanakkor embert emberhez közelebb hozva, a testvériséggel, a nemzeti testben egészséges vérkeringést idézően elő, erőssé teszi a faji állapot, hogy ez megvédelmezhesse önmagát külső viharokkal szemben, benn az egyest tűzhelye birtokában.

(Folyt. köv.)

— **A tőzsdén** az ünnep miatt az eladások csupán a magánforgalomra szorítottak.

— **A budapesti villamos városi vasut részvénytársaság** vonalain folyó évi október havában összesen 242.294 korona volt a bevétel. A mult év ugyanezen hónapjában a bevétel 252.475 koronát tett ki. A folyó év január 1-től az összes bevétel 2.307.120 koronára rugott, a mult év ugyanezen időszakában elért 2.360.820 korona bevétellel szemben. — *A Ferencz József földalatti villamos vasuton* folyó év október havában 274.459 szállított személy után 43.191 korona bevételt érték el. A folyó év január 1-től összesen 2.992.400 szállított személy után 475.378 korona volt a bevétel.

— **Első Leánykihazasítási Egyesület m. sz.** Folyó évi október hóban 1276 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 27.171 K. 55 f. fizetett ki. 1900 január 1-től október 31-éig beirt összes jutalékrészek száma 12.556 és a kifizetett nászjutalékok összege 386.972 K 26 f.

— **The Gresham** életbiztosító-társaság Londonban. Magyarországi fiók: Budapest, *Ferencz József-tér* 5. és 6. a társaság házában.

Atársaság vagyona 1899. decz. 31-én kor. 177.060.451.—
Évi bevétel biztosítások és kamatokból 1899. évi deczember 31-én „ 30.835.871.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszaváltások stb. után a társaság fönnállása óta (1848.) „ 383.793.872.—
Az 1899. évben a társaság 5838 db. kötvényt állított ki „ 56.090.713.—
összeg értékekben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgál a magyarországi és a Kelet fiókja Budapesten valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

Időjárás.

Nálunk az esőzések fokozatosan megszűntek és nyugatról derülés állott be. Az idő valamivel hűvösebb lett. (Ungvárról zivatart jelentettek.)

Jóslat: Többnyire derült és hűvös idő várható, helyenkint éjjeli fagyokkal.

Hőmérséklet: Budapest 5:3, O-Gyalla 0:3, Zágráb 10:1, Szolnok 4:2, Szeged 3:7, Kolozsvár 5:0, Bécs 4:0, Róma 10:9, Berlin 4:2, Páris 12:9, Szent-Pétervár 3:8

SZÍNHÁZAK.

(Péntek, november 2-án.)

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Először:

Éjfél után.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Hajó Sándor. Kezdeté 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Nincs előadás.

V Á R S Z I N H Á Z.

Nincs előadás.

N E P S Z I N H Á Z.

A molnár és gyermeke.

Népies dráma 5 felv. Irta Raupach. Fordította Szerdahelyi József.

Kezdeté fél 8 órakor.

V I G S Z I N H Á Z.

Coralie és Társa.

Böhözát 3 felv. Irta Valabrégue és Hennequin. Fordította Heltai Jenő.

Kezdeté fél 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

New-York szépe.

Operett 3 felvonásban, 6 képben. Szövegét írta Hugh Morton. Fordították Saigo Ernő és Makai Emil.

Kezdeté 7 órakor.

U R Á N I A S Z I N H Á Z.

K I N A.

3 részben, 200 veitelt képpel. Irta Weiss Róbert.

Kezdeté fél 8 órakor.

Kettős elektromágneses kereszt vagy csillag

R. B. 86967. sz.

gyógyit és felüdit kezesség mellett.

Nem Volta-kereszt!

Nem titkos szer!

E készülék gyógyit és segít fej-, fül- és felfájásnál; a migrén, neuralgia, vértelenség, adalás, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szívverés, szivgyörcsök, azinotikus rohamok, a gyomorpercek és egyéb görögök, az étvágytalanság, a hideg kezok és lábak, a rami elgyengülés, a csusz, köszvény, láchia, a gyengeség és ágyvedtség bajában; influenzaiban és a vele járó hátfájásoknál; különösen ideggyógyászati munkánál a a velok járó álmatlanság a különféle gyengeségi állapotok bajában; a rendetlen vérkeringés bajában a még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelése szerint villamos áram a gyógyító szere. E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nem csak ideg-ideg, de állandóan jótékony villamos áramot áradóztat szét a testben s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyit, mástfelől a leghaladatosabb orvosok az emberi szervezetet megrobáló betegségek ellen. Nagy figyelmre méltó az a körülmény, hogy húszéves betegségeket teljesen meggyógyított. Az irórámban levő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálaosan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetőek. A kit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyit meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden haszalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelmeztetem a t. or. közféséget, hogy az én készülékem nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországból, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses készülékem kiváló gyógyító erejénél fogva általánosan elismert, lözkedvelt és elterjedt. Már csak rendkívüli olcsósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 3 frt vagy 6 korona. Kis készülék ára 2 frt vagy 4 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnel nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Fő központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42 R. Kálmán-utca sarkán.

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a BACSÓ-féle

ÖRÖK NAPTÁR

a legszebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette:
BACSÓ FERENCZ.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt, melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek. A ki tehát egyszer megveszi, az egész életében

minden esztendőre

ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, — s egyúttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, a mi igen érdekes dolog. Külső kiállítás pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért **alkalmi ajándéknak** is különösen ajánlható. — Bolti ára 2 korona, de a **MAGYARSÁG** kiadóhivatalában (Budapest, IV., Vármegye-utca 11. sz.) **1 korona 20 fillér** kedvezményesen árban kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívánatik, ugy még 35 fillér portó is mellékelendő.

MAGYAR SZENTKÉP-IPARVÁLLALAT.

A magyar ipar ez ágának hazánkban vallásérkölosi és fontos közgazdasági jelentősége van. Ha a külföldre szivárgó összeg a hazai gyártmányért itt marad: vagyont mentünk meg az országnak; idegen ajku hiveink pedig magyar tárgy szentképek birtokába jutnak.

Ez eszme által buzúttatva **Roskovics Ignác** festő-művészünknek a budai királyi palota Szent-István terme diszeül festett és több más eredetie sokszorosítási jogát megszereztük s a sorozat elseje gyanánt, nagy és kis formában

SZENT ERZSÉBET, SZENT MARGIT,
továbbá, **Zichy Mihály** egyik remekműve eredetije után,
SZÜZ MÁRIA és szülei

képeit adjuk, szines és fekete nyomásban.

Ezeket követi ugyancsak Roskovicsnak a Mária-radnai templom oltárképeül festett

„ANGYALI ÜDVÖZLET“ (Ave Mária),
továbbá ugyanannak
SZENT LÁSZLÓ és SZENT IMRE
képei és
SZENT ISTVÁN csoportképe.

A nagy képek 32 1/2 cm. széles és 50 cm. hosszúak és faul diszeül szolgálhatnak, a különböző méretű kisebbek pedig imakönyvbe valóok.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

A kiadó: **WERDŐCZY KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Budapesten, IV., Vármegye-utca 11-13. (saját házában)

Legszebb **alkalmi** **Kedvezmény** **Gyönyörű**
ajándék! **a** **kivitel!**

„MAGYARSÁG“ előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG“ kiadóhivatalába egy fényképet küld

5 forintért kap egy életnagyságu
gyönyörű kivitelű **platin-arozképet** pompás kartonon, 50 cm. széles-ségben és 65 cm. magasságban.

Továbbá a következő gyönyörű kivitelű és élethű képeket:

Ő Felsége I. FERENCZ JÓZSEF király
a magyar honvédség parancsnokai élén.

Rézmetset 80/110 cm nagyságban . . . . . 3 frt 50 kr.
Ugyanaz 63/79 „ „ . . . . . 1 „ 50 „

Az 1848-iki és 1867-iki parlamentáris magyar kormányok arczképcsarnoka:

Batthyány-miniszterium . . . . . 1 frt 50 kr.
Andrássy- „ . . . . . 1 „ 50 „

BLAHA LUJZA művésznő
élethű arczképe 50/66 cm. nagyságban . . . . . 1 frt — kr.

Vidékre csomagolással és díjmentes szállítással 50 krajczárral több. Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre beküldendő, a másik fele utánvetellel (Budapesten az átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő **„Magyarság“** **Legalkalmasabb**
olcsóság! **kiadóhivatala** **meglepetés!**
Budapest, IV., Vármegye-utca 11-13.

Herczeg és Horvát

Budapest, Kerepesi-ut 52. szám. Adria-szállóval szemben.

A főváros és vidéki közönség egyaránt érzi a rossz pénzviszonyokat! **Jelszó: Takarékoskodni kell!**

Erre nálunk van alkalom, mert még eddig nem létezett árért adunk el

3.50 frt Szörme gallér	10 frt és följebb Angol ruhakelmék	65 kr.-tól 2.20 frt
4.35 frt Selyem utcai ruha	25 frt Pajlan, legjobb fajta	4 frt
10-15 frt Pongis selyemruha	15-20 frt Selyempaplan minden színben	8.50 frt
9-17 frt Elegáns őszi kabátok	5-10 frt Függönyök két ablakra	2.40 frt
5 frt Legelegánsabb gallérok	4-20 frt Ágyterítő 3 darab	5 frt és följebb

Gyászruhák négy óra alatt elkészítetnek.

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:
IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címzet és lakást is bele lehet tenni minden külön díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli udakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések félévletre a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Kereskedelmi
és
Iparkalauz.
Beszerzési források.

Czimbalmaim,

melyek az illetékes zene-kapacitások által minden tekintetben a legkifinomultabbak: vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 frittól különböző árban kaphatók. Mint-hogy ez idő szerint a czimbalmainak pedálján és belső szerkezetén utóélettel találmányom van, így javításokat és átalakításokat is elfogadok, a hang javulásért és tartóságot kezeséget vállalom.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.
Árjegyzéket bérmentve küld.

Kész
konyha-berendezés
állandó raktára
BŐLEJÓZSEF
asztalos-mesternél,
Budapest,
VIII., Stáhy-utca 1.

Első magyar budapesti
cipő gyors javító-
intézet
Budapesten,
V., Marokkói-utca 2. sz.
Mindennemű cipőjavítás
gyorsan, szolidan és leg-
jutányosabban.

Egyházi szerek,
lobogók, képek és könyvek
legolcsóbban kaphatók:
Szüts és társánál,
Budapesten, IV., Ujvilág-
utca 2. sz.

**Első magyar betűn-
töde részvénytársaság**
Budapest, Dessoiffy-utca
32. sz. Könyv- és cizimí-
rások. Rézlenia gyártás. Me-
chanikai műhely.

Kitűnő,
valódizsékelykonyha. Ebéd,
vacsora 20 forintért, a Fe-
hérlő szálloda éttermében.
Ürmösinél, Kerepesi-ut.

Legolcsóbb bevásárlási
forrás!

WEISZ LAJOS

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 22.
(Telefon-Hirmondó épület).

Saját gyártmányu
férfi- és nőruha nagy
raktára.

Mérték szerinti megrende-
lések a legújabb divat szer-
int a legjobb minőségű
kül- és belföldi gyapju-
szövetekből a legegán-
sabban eszközölköztetnek,
feltűnő olcsó árak
mellett.

Betegek
legbiztosabban meggyó-
gyulnak **Dr. Palooz**
gyógymódjával Buda-
pest, VII., Kerepesi-ut
10. Levélre kimerítő
válasz.

Női ruhát
olcsón készítenek használ, Ben-
czik Juliska, Kisfaludy
utca 16., I. em. 11. 511

Butoriparosok,
Nemes és Lengyel Bu-
dapesten, IV., Keoske-
méti-utca 6. sz. I. em.,
ajánlják dusan felszerelt
raktáraikat, saját készítmé-
nyű fa- és kárpitos mun-
kákban.

Képes
leve-
lező-
lapok.

Naponta ujdonságok.
Nagybani árak

viszonteladónak. Árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Leitner M. L. és fia
papirkereskedésében,
BUDAPEST,
V., Váci körút 18. sz.

Tengerifü 3 részű csinva-
matracz 3-50 kr. 2 sze-
mél-es atlasz cachemir-
paplan 3-50 kr (varrás
nélkül), négy gombhosszu
finom nyulékony bőrkész-
tyű 78 kr. Szövött tiszta
sejtemkelme mint Taffet
és brocat átlag 88 kr.
Kapható, míg a készlet
tart. **Steiner Simon ver-
senyáruházában Kirá-
ly-utca 34. sz. a.**
Kérném a címre ügyelni!

BUTOR
kizárólag saját készítmény
készpénz és részletfű-
zetésre olcsón és szolidan
GLÜCK JÓZSEF
butor-raktárában
VII., Erzsébet-körút 32.

Magyarország
leghírnevesebb
ásvány-gyógyfor-
rásai a
Bikszádi
gyógyit mint a
drága Selters. A
Sztojka
azonos a karls-
badival.
Bérlők: **Almer**
Lajos és Károly,
Nagybánya.

Reinthal Anna

nőruha-készítési és
szabászati intézete
Budapest,
IV., Muzeum-körút 15.
Mindenféle női ruha elké-
szítése elvállaltatik. Ugy-
szinte fehéremű és
hímzési munka jutányos
ár mellett. Tanulóleányok
felvételnek 3 ftt havi tan-
díjért.
Kivánatra jutányos rész-
letfizetés mellett.

12-15 forintért
remek szép szabású öltö-
nyöket ugyazintén 12
frittól 20 frittig felöltő
és télikabátokat készít,
pontos mérték szerint, tisz-
ta gyapju szövetből Mehr
Sámuel okl. műszabász,
Nagydiófa utca 18/M,
I. em. Vidékre mintákat
és mértékveteli utasítást
bérmentve küld.

Zalogeződulákat,
tört arany és ezüst leg-
magasabb árban vesz
SCHILLER IZSÓ,
IV., Királyi Pál-utca
12 szám alatt.

*****
10 forint

remek szabású férfi-öltöny,
mérték után, valódi gyap-
ju-szövetekből

Grünfeld Ignác
férfi-szabó,

Budapest, VIII., Orczy-ut
24. sz. Vidékre minták
bérmentve. 7524

*****
Bruck Zsigmond
nagy aruháza kész női-
ruhákban.

Kerepesi-ut végén 75.
szám, sarok.

Téli kabát 6.50, 7.50 és
felebb Flanel pongyola
3.80. Flanel ingbluz 98.
Szövet flanel ingbluz 160,
180. Cazan (posztó) ing-
bluz fekete és sötét kék
1.80. Bordó selyemmel hi-
mezve 2.50, 2.80. Bruck-
féle szövetal gráciai posz-
tóból 1.90. Szövet utcza
ruhák orosz szabású gráciai
posztóból 4.40.

Képes árjegyzéket bér-
mentve küldöm.

Lószörmatracz

3 részű 15 kg. súlyban
csinvaiból 14 forintért
kapható, míg a készlet tart.
Budapest, IV. ker
Térez-körút 36. sz.
Kárpitosaál.

Angol női ruhákat
készítenek igen olcsón. Léka
József, IX., Ferencz-tér 11.,
II. em. 25. Levelezőlap-
meghívásra hához jövek.
7568

Zsöllérház
gyümölcsös, szerény csa-
ládnak nyaralóul alkalmas
és két bőtermő szőlő
gyümölcsös eladó Kol-
thán (Komárommegyében).
Bővebbet Petrich Dániel
tulajdonosnál Komárom-
Szemerén. 7582/1

MINDENKI
rendelje meg a század leg-
hasznosabb könyvét: a
Kereskedelmi
Vegyészetet.

A Kereskedelmi Vegyészeti
nékülözhetetlen
mindeu gyáros, fűszer- és
vegyeskereskedő, szatócs,
illatszerész, gyógyszerész,
orvos, föld- és szőlőbirtó-
kos, kertész, cukrársz,
korcsmáros, vendéglős, pá-
linkamérő, fodrász, aszta-
los és egyáltalában min-
den kereskedő, iparos és
minden intelligens egyén-
nek.

Utmutatásainyomán bár-
ki tekintélyes mellékjöv-
delemre tehet szert
Keresetnélküli egyének-
nek könnyű és becsületos
munka árán biztos és
kényelmes keresetforrást
nyújt.

Tanításai nyomán min-
den háztartásnál óriási
megtakarítások érhetők el.
A könyv legújabb kiadá-
sa 2 korona 40 fillér, vi-
dékre portómentes beku-
ldással 2 korona 75 fillér
kedvezményes ártért meg-
rendelhető a

"MAGYARSÁG"
kiadóhivatalában Budapest,
IV., Vármegye-utca 11-13.

Keresek
patak-malmot bérbe vagy
esetleg vételre. Hajlandó
vagyon gőzmalomban is
munkát vállalni. Trompé-
ter József molnár, Csejte
Nyitra m. 7693

Kispesten
Petőfi-utca 22. számú ház
szabadkézből eladó. Érte-
kezhetni ugyanott a tulaj-
donosnál vagy a kiadóhi-
vatalban. 5860

**Bőrbántalmakat, vérbajokat, ideg-
betegségeket és gyengésségi állapo-
tokat alaposan gyógyít**

Dr. FABINYI
v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos
eredményre alkalmazott számos évi kórházi
gyakorlatában. **Biztos siker folytán hono-
rárium utólag is fizethető. Levelekre díj-
talanul válasz; kívánatra gyógyszerek.**

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12., I. em.
Bejárat a léposónél. Külön váróterem.
Rendel: d. e. 9-3-ig, este 6-8-ig.

10.000 forint tiszta haszonra
a legkisebb kockázattal mellett
mindenki szert tehet, a ki tagul lép be, egy
egész Ausztria-Magyarországon megenge-
dett biztos értékpapírok kihasználására

alakult egyesületbe.
Havi részletfizetés 6 ftt, félrészesjegy 3
Tagsági feltételeket ezen szigoruan szolid intézményről
ingyen és bérmentve küldi
(levelek 10, levelező-lapok 15 krajczár
AMSTERDAM, a Commerce & Creditbank
Nicolaas Witsenkade 13. igazgatósága.
Keresetnek megbízható képviselők.

KÁVÉ!

Ajánlom kitűnő minőségű kávéimat a következő
igen olcsó árban:

Nyers kávé.

1 kiló Verseny-kávé (igen szép zöld) ftt	1.30
1 kiló Gyöngy-kávé	1.50
1 kiló Mocca (afrikai)	1.40
1 kiló Mocca (finom)	1.60
1 kiló Jáva	1.40
1 kiló Jáva (igen finom)	1.60
1 kiló Kuba-kávé	1.70
1 kiló Cuba Portorico	1.90
1 kiló Vegyes Pörkölt kávé igen szép és jó	1.40

4/5 kiló postaszák megrendelésnél vidékre is teljesen
bérmentve minden más költség nélkül szállítok.
Kávéim tiszta és jó minőségűek 10 év óta fennálló jó
hírnevem kezeskedik.

Balogh László
BUDAPEST,
Fő-üzlet: Rottenbiller-utca 12.
Fiók-üzlet: Andrassy ut 86.

**Több ezren bebizonyították,
hogy a Hermann A.-féle eredeti
Horvá országi szilvórium**

a legjobb. Külön megemlítendő mint külön-
legesség a gróf Khuen-Héderváry bán jegyű
szilvóriumot, mely 3 üvegen felül tesz utánvét mellett
szállítva. A monarchiában kizárólagosan kapható a
Hermann A.-féle Horvátországi Szilvórium Csarnokában
Budapest, V., Erzsébet-tér 18/a. Kitüntetve minden
világkiállításán. Főzde és kőpönt: Varasd (Horvátor-
szág). Alapítottat 1874. Különlegesség: idei óriási
aszalt szilva 5 és 10 kilós zacskokban.

Szép, büszke

Bajusz

ékesége minden férfinak, a
Kuhlmann-féle híres bajusz-kenőcs
a legrövidebb idő alatt hat.

Ártalmatlansága biztosítva. Ártalmatlansága biztosítva
Tégelyenként 4 korona, az összeg előleges beküldése
mellett. Postaértékeket fizetés gyanánt elfogadok.

Kuhlmann Károly, Düsseldorf
haj- és szakáll-ápoló specialista.

Tűzifa árjegyzék.

	4 méter	2 méter
I ^a Bükkhasábfa	17 ftt	9 ftt
I ^a Tölgyhasábfa	18 ftt	9 50
I ^a Cserhasábfa	19 ftt	10 ftt
I ^a Gyertyánhasáb	20 ftt	10 50
Dorongfa	16 ftt	8 50
Puhafa	14 ftt	7 50

Rövidre aprítva, hához szállítva, behordva.
Megrendelhető személyesen v. levelezőlapon
CILCER BÉLA tűzifaraktaárban
Budapest, V., Visegrádi-utca 60.